Parlamentul European
2024-2029

Comisia pentru afaceri economice și monetare

2024/2053(INI)

17.3.2025

PROIECT DE RAPORT

referitor la activitățile financiare ale Băncii Europene de Investiții – raportul anual pe 2024
(2024/2053(INI))

Comisia pentru afaceri economice și monetare

Raportor: Francisco Assis

CUPRINS

Pagina

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....3

EXPUNERE DE MOTIVE.....10

ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII.....11

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la activitățile financiare ale Băncii Europene de Investiții – raportul anual pe 2024
(2024/2053(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere articolele 2 și 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană,

– având în vedere articolele 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 și 309 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și Protocolul nr. 5 privind Statutul Băncii Europene de Investiții (BEI),

– având în vedere articolele 41-43 din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice,

– având în vedere raportul de activitate pe 2024 al Grupului BEI din 30 ianuarie 2025, intitulat „Priorities for prosperity” (Priorități pentru prosperitate),

– având în vedere raportul BEI privind investițiile 2024/2025 din 5 martie 2025, intitulat „Innovation, integration and simplification in Europe” (Inovarea, integrarea și simplificarea în Europa),

– având în vedere Foaia de parcurs strategică a Grupului BEI 2024-2027 din 21 iunie 2024,

– având în vedere Planul operațional al Grupului BEI 2024-2026 din 9 februarie 2024 și Planul operațional al Grupului BEI 2025-2027 din 30 ianuarie 2025,

– având în vedere Decizia (UE) 2025/504 a Consiliului din 11 martie 2025 de modificare a Protocolului nr. 5 privind Statutul Băncii Europene de Investiții[1],

– având în vedere scrisoarea președintei BEI, Nadia Calviño, adresată liderilor UE la 4 martie 2025,

– având în vedere raportul lui Mario Draghi din 9 septembrie 2024, intitulat „The future of European competitiveness” (Viitorul competitivității europene),

– având în vedere raportul lui Enrico Letta din 17 aprilie 2024, intitulat „Much more than a market” (Mult mai mult decât o piață),

– având în vedere raportul lui Christian Noyer din 25 aprilie 2024, intitulat „Developing European capital markets to finance the future” (Dezvoltarea piețelor europene de capital pentru finanțarea viitorului),

– având în vedere raportul lui Sauli Niinistö din 30 octombrie 2024, intitulat „Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness”

[1] JO L, 2025/504, 14.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/504/oj.

(Mai siguri împreună – Consolidarea pregătirii și promptitudinii civile și militare ale Europei),

– având în vedere Orientările BEI în materie de coeziune 2021-2027 din 13 octombrie 2021,

– având în vedere cel de-al treilea raport anual al BEI privind activitățile Grupului BEI în regiunile de coeziune ale UE din 15 iulie 2024,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 martie 2021 de instituire a Programului InvestEU și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/1017[2],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2024/795 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 februarie 2024 de instituire a platformei „Tehnologii strategice pentru Europa”[3],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență[4],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă[5],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1229 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iulie 2021 privind facilitatea de împrumut pentru sectorul public din cadrul Mecanismului pentru o tranziție justă[6],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iunie 2021 de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională - „Europa globală”, de modificare și abrogare a Deciziei nr. 466/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 480/2009 al Consiliului[7],

– având în vedere propunerea Comisiei de regulament al Parlamentului European și al Consiliului din 26 februarie 2025 de modificare a Regulamentelor (UE) 2015/1017, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695 și (UE) 2021/1153 în ceea ce privește creșterea eficienței garanției UE în temeiul Regulamentului (UE) 2021/523 și simplificarea cerințelor de raportare (COM(2025)0084),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 29 ianuarie 2025 intitulată „O busolă pentru competitivitatea UE” (COM(2025)0030),

[2] JO L 107, 26.3.2021, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.
[3] JO L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.
[4] JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.
[5] JO L 231, 30.6.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.
[6] JO L 274, 30.7.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1229/oj.
[7] JO L 209, 14.6.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

– având în vedere comunicarea Comisiei din 11 februarie 2025 intitulată „Programul de lucru al Comisiei pentru 2025” (COM(2025)0045),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 12 februarie 2025 intitulată „Calea către următorul cadru financiar multianual” (COM(2025)0046),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 26 februarie 2025 intitulată „Pactul pentru o industrie curată: o foaie de parcurs comună pentru competitivitate și decarbonizare” (COM(2025)0085),

– având în vedere raportul intermediar al Grupului BEI pe 2023 privind foaia de parcurs a Băncii pentru climă din 25 iulie 2024,

– având în vedere Pilonul european al drepturilor sociale,

– având în vedere comunicatul de presă al BEI din 6 martie 2025 intitulat „European Commission and EIB group lay foundations for a new pan-European investment platform for affordable and sustainable housing” (Comisia Europeană și Grupul BEI pun bazele unei noi platforme paneuropene de investiții pentru locuințe accesibile ca preț și sustenabile),

– având în vedere documentul „Main outcomes from EIB Group analysis and stakeholder consultation” (Principalele rezultate ale analizei Grupului BEI și ale consultării părților interesate), prezentat în cadrul seminarului BEI privind locuințele din 18 iulie 2024,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 26 februarie 2025 intitulată „Planul de acțiune pentru energie la prețuri accesibile: Deblocarea adevăratei valori a uniunii noastre energetice pentru a asigura energie accesibilă, eficientă și curată pentru toți europenii” (COM(2025)0079),

– având în vedere Planul de acțiune al Grupului BEI pentru industria de securitate și apărare, prezentat în cadrul reuniunii Consiliului Afaceri Economice și Financiare de la Luxemburg din 12 aprilie 2024,

– având în vedere lista actualizată a BEI privind eligibilitatea, activitățile excluse și sectoarele excluse din 14 iulie 2022,

– având în vedere declarația de presă a Președintei Comisiei, Ursula von der Leyen, referitoare la pachetul privind apărarea (Planul „ReArm Europe”) din 4 martie 2025,

– având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 1 decembrie 2021 intitulată „Inițiativa «Global Gateway»” (JOIN(2021)0030),

– având în vedere Raportul BEI privind impactul global 2023/2024 din 13 iunie 2024,

– având în vedere Acordul tripartit dintre Comisia Europeană, Curtea de Conturi Europeană și Banca Europeană de Investiții, semnat la 11 noiembrie 2021,

– având în vedere Procedurile Grupului BEI privind mecanismul de tratare a plângerilor din 13 noiembrie 2018,

– având în vedere documentul intitulat „Diversity, Equity and Inclusion at the EIB Group” (Diversitate, echitate și incluziune în cadrul Grupului BEI) din 14 octombrie 2024,

– având în vedere studiul Serviciului de Cercetare al Parlamentului European intitulat „Creșterea valorii adăugate europene într-o perioadă încercată de provocări globale: Reprezentarea costului «non-Europei», 2022-2032”, publicat în februarie 2023,

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere avizul Comisiei pentru bugete,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri economice și monetare (A10-0000/2025),

A. întrucât Grupul BEI are un bilanț de aproape 600 de miliarde EUR;

B. întrucât BEI, deținută integral de statele membre, are sarcina de a contribui la realizarea obiectivelor UE;

C. întrucât BEI afirmă că investițiile sale totale au atins un nivel record de 88,8 miliarde EUR în 2024, 50,7 miliarde EUR fiind legate de climă și mediu; întrucât se preconizează că investițiile totale ale BEI vor crește la 95 de miliarde EUR în 2025,

Observații generale

1. salută prioritățile strategice ale BEI pentru perioada 2024-2027, care reflectă prioritățile politice ale UE, incluzând competitivitatea, tranziția verde și cea digitală, coeziunea regională, infrastructura socială, de exemplu locuințele, educația și sănătatea, precum și securitatea și apărarea;

2. evidențiază apelul ferm adresat BEI de a juca un rol și mai important în reducerea deficitului de investiții al Europei; invită Comisia și BEI să valorifice pe deplin potențialul BEI; îndeamnă statele membre să asigure o finanțare suficientă în acest scop; reamintește că noua Comisie și-a stabilit obiectivul de a fi o „Comisie a investițiilor”;

3. subliniază că ratingul „AAA” al BEI este un atu important; accentuează că ratingul rezultă, printre altele, din faptul că BEI a reacționat la obiectivele de politică ale UE, în special devenind o „bancă pentru climă”[89];

4. reliefează necesitatea de a simplifica, optimiza și consolida procesele și mandatele actuale și viitoare ale BEI pentru a spori sinergiile, eficacitatea și eficiența;

Eliminarea deficitului de investiții și stimularea competitivității

5. subliniază rolul important al Grupului BEI ca organism de investiții paneuropean în mobilizarea atât a finanțării publice, cât și a celei private pentru prioritățile UE și în sprijinirea statelor membre să finanțeze investițiile esențiale și strategice;

[8] https://www.eib.org/en/investor-relations/index.
[9] https://www.eib.org/files/fi/external/2025-02-10_Ratings_EIB.pdf, p.3.

6. reamintește că operațiunile BEI sunt, prin natura lor, limitate și pot juca doar un rol de sprijin în abordarea deficitului semnificativ de investiții; reiterează că o uniune economică și monetară mai integrată și o arhitectură economică consolidată ar sprijini operațiunile BEI; solicită, prin urmare, progrese rapide și substanțiale în ceea ce privește uniunea piețelor de capital și finalizarea uniunii bancare, precum și crearea unor instrumente și mecanisme de investiții permanente ale UE;

7. invită Comisia și Grupul BEI să își intensifice eforturile de mobilizare a economiilor pentru investiții productive, sprijinind inovarea pe parcursul întregului ciclu de viață al întreprinderilor, incluzând mai multe întreprinderi în curs de extindere cu capital propriu și finanțare de risc cu un grad mai ridicat de risc și consolidând poziția de lider a UE în ceea ce privește obligațiunile verzi și digitale;

8. subliniază că instrumentele financiare de reducere a riscurilor și garanțiile bugetare s-au dovedit a fi instrumente puternice; este preocupat că, potrivit evaluării intermediare a programului InvestEU, pachetele pentru numeroase produse financiare s-ar putea epuiza până la sfârșitul anului 2025 fără majorări bugetare;

Promovarea transformării digitale

9. invită BEI să consolideze finanțarea pentru autonomia strategică deschisă a UE în domeniul digital și să promoveze infrastructura digitală europeană, tehnologiile noi și disruptive, precum și cercetarea;

10. sprijină extinderea de către BEI a inițiativei „Campionii europeni în domeniul tehnologiei” pentru a atrage capital privat pentru a transforma întreprinderile nou-înființate inovatoare în lideri de succes la nivel mondial;

Consolidarea rolului BEI ca bancă a UE pentru climă

11. salută rolul BEI ca bancă pentru climă și alinierea sa la cadrul UE privind finanțarea sustenabilă, inclusiv integrarea criteriilor taxonomiei; reamintește că toate fluxurile financiare ale BEI trebuie să fie pe deplin coerente cu obiectivul UE de neutralitate climatică până în 2050 și cu obiectivele climatice pentru 2030;

12. salută investițiile BEI în domeniul climei și al mediului, care s-au ridicat la 50,7 miliarde EUR în 2024, depășind obiectivul de a canaliza cel puțin 50 % din finanțarea totală către acțiunile climatice și sustenabilitatea din punctul de vedere al mediului;

13. salută investițiile BEI în energia din surse regenerabile, în eficiența energetică și în rețelele și stocarea energiei electrice, inclusiv sprijinul său pentru REPowerEU;

14. reliefează necesitatea creșterii investițiilor în adaptarea la schimbările climatice și în reziliență; încurajează continuarea cercetării și dezvoltării, inclusiv ale tehnologiilor inovatoare, pentru pregătirea în domeniul climei;

Abordarea provocărilor din domeniul infrastructurii sociale, al politicii de coeziune și al locuințelor

15. salută principalele priorități strategice ale BEI de a consolida infrastructura socială a Europei și o politică de coeziune modernă pentru o creștere durabilă și favorabilă incluziunii în întreaga Europă;

16. invită BEI să intensifice investițiile în educație, formare, perfecționare și recalificare, precum și în sănătate, în conformitate cu raportul Draghi;

17. salută angajamentul BEI de a aborda dubla disfuncționalitate a pieței în sectorul locuințelor, inclusiv furnizarea insuficientă de locuințe decente, sigure și eficiente din punct de vedere energetic, precum și eșecul pieței de a elimina decalajul în materie de eficiență energetică;

18. salută Planul de acțiune pentru locuințe accesibile ca preț și sustenabile al BEI, cu investiții planificate în valoare de 10 miliarde EUR pentru următorii doi ani; atrage atenția asupra rezultatului analizei Grupului BEI și al reuniunii părților interesate, care a evidențiat un deficit anual estimat de investiții de 300-400 de miliarde EUR necesar pentru construirea a 1,5 milioane de noi unități locative și pentru renovarea anuală a 5 milioane de unități suplimentare;

Finanțarea păcii, securității și apărării

19. salută abordarea proactivă a BEI în domeniul securității și apărării; subliniază că investițiile în acest sector s-au dublat în 2024, ajungând la 1 miliard EUR, iar BEI urmărește să le dubleze din nou în 2025, până la un nivel record de 2 miliarde EUR; subliniază că finanțarea la nivel european, bazată pe solidaritate, este esențială pentru a răspunde nevoilor semnificative de finanțare ale statelor membre;

20. salută planul BEI de a-și revizui cadrul operațional, stabilind un obiectiv transversal specific de politică publică de a consolida pacea și securitatea Europei, susținut de o alocare financiară și de capital ambițioasă[10];

21. avertizează că orice ajustare a criteriilor de eligibilitate sau a finanțării Grupului BEI pentru a se alinia la noile priorități trebuie să protejeze poziția financiară a Grupului și să asigure finanțarea eficace a altor priorități strategice ale UE;

Vecinătatea BEI și Global Gateway

22. salută sprijinul vital al BEI pentru Ucraina, având în vedere războiul de agresiune la scară largă și ilegal al Rusiei; solicită o majorare a garanțiilor bugetare ale UE pentru a permite BEI să continue să realizeze și să consolideze operațiunile din sfera sectorului public și privat în Ucraina;

23. salută rolul BEI în cadrul strategiei „Global Gateway” ca fiind esențial pentru poziția globală a Europei și pentru promovarea sistemului multilateral bazat pe norme, a dezvoltării durabile, a democrației, a drepturilor omului și a statului de drept;

Guvernanța: răspundere și transparență

[10] Scrisoarea președintei BEI, Nadia Calviño, adresată liderilor UE la 4 martie 2025.

24. accentuează că rolul tot mai important al BEI ar trebui să fie însoțit de o mai mare transparență și răspundere democratică; își reiterează apelul privind un acord interinstituțional între Parlament și BEI;

25. salută Cadrul din 2024 pentru recunoașterea sindicatelor de la Banca Europeană de Investiții;

26. salută principiile BEI privind diversitatea, echitatea și incluziunea, inclusiv obiectivul ca cel puțin 40 % dintre posturile de conducere să fie deținute de femei până la sfârșitul anului 2026;

27. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

Raportul salută prioritățile strategice ale BEI pentru perioada 2024-2027, care sunt strâns aliniate la principalele obiective politice ale UE, demonstrând disponibilitatea băncii de a se adapta la evoluția politicilor, rămânând totodată angajată față de obiectivele pe termen lung.

În contextul numeroaselor provocări interne, al nevoii de investiții viitoare și al tensiunilor geopolitice tot mai mari, BEI este îndemnată insistent să joace un rol mai important în abordarea nevoilor de investiții ale Europei și în finanțarea priorităților comune ale UE. Grupul BEI reprezintă un actor-cheie în mobilizarea investițiilor private și publice în întreaga Europă, iar optimizarea potențialului băncii de a mobiliza investițiile este esențială. Totuși, aceasta funcționează cu un mandat și o capacitate financiară definite și poate juca doar un rol de sprijin în abordarea deficitului semnificativ de investiții din Europa. Pentru a maximiza impactul său, este nevoie de un sprijin structural și financiar mai amplu prin intermediul unei uniuni economice și monetare (UEM) mai integrate și al unei arhitecturi economice consolidate. Finalizarea uniunii piețelor de capital și a uniunii bancare, împreună cu instituirea unor instrumente și mecanisme de investiții permanente ale UE, ar crea un cadru mai solid, sporind capacitatea Europei de a mobiliza investițiile în mod eficace și sustenabil, și ar contribui la reducerea deficitului de investiții în întreaga UE. Atât statele membre, cât și Comisia trebuie să își intensifice eforturile pentru a realiza obiectivul respectiv.

Raportul anual de față se axează pe următoarele teme principale: eliminarea deficitului de investiții și stimularea competitivității; promovarea transformării digitale; consolidarea rolului BEI ca bancă a UE pentru climă; abordarea provocărilor din domeniul infrastructurii sociale, al politicii de coeziune și al locuințelor; finanțarea păcii, securității și apărării; și rolul BEI în vecinătate și Global Gateway. În plus, raportul adoptă o poziție referitoare la guvernanța BEI și reiterează apelul privind un acord interinstituțional între Parlament și BEI.

ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII

Potrivit articolului 8 din anexa I la Regulamentul de procedură, raportorul declară că a primit contribuții de la următoarele entități sau persoane pentru întocmirea proiectului de raport, înainte de adoptarea acestuia în comisie:

Entitatea și/sau persoana
European Commission
European Economic and Social Committee
European Investment Bank
The European Federation for Public, Cooperative and Social Housing (Housing Europe)

Lista de mai sus este elaborată sub responsabilitatea exclusivă a raportorului.

În cazul în care în listă sunt identificate persoane fizice prin numele sau funcţia lor ori prin ambele elemente, raportorul declară că a transmis persoanelor fizice în cauză Avizul Parlamentului European nr. 484 privind protecția datelor (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), în care sunt stabilite condițiile în care sunt prelucrate datele lor cu caracter personal, precum și drepturile legate de prelucrarea respectivă.